

S tako socialistično zvezo še nismo zadovoljni

Že v navadi je, da v uredništvih ljubljanskih občinskih glasil ob novem letu povabimo k pogovoru enega od eminentnejših predstavnikov našega mesta. Za letošnji intervju smo zaprosili predsednika mestne konference SZDL Ljubljana Jožeta Ostermana; povod za odločitev sta bili dejstva, da je letošnje leto volilno leto socialistične zveze, hkrati pa je prav SZDL tista organizacija, ki ob novih družbenih gibanjih in tudi zaradi kriznih razmer, dobiva drugačno podobo in pomen. Jože Osterman se je ljubeznivo odzval naši prošnji. Z njim so se pogovarjali uredniki Slavko Gerlica iz Naše skupnosti, Niko Isajevič iz Dogovorov in Vera Vogrinčič iz Javne tribune, prispevek pa je za objavo pripravila Darja Juvan.

Od pomladi ste predsednik MK SZDL. V tem letu je dejavnost socialistične zveze bolj živahna kot običajno, tudi zato, ker je to volilno leto organizacije. Kaj vi menite o delovanju socialistične zveze v Ljubljani?

Zagotovo je lanski rezultat referendumov v Ljubljani ena od poglavitnih značilnosti življenja v tem letu v našem mestu. Tu je bila socialistična zveza precej izpostavljena; tako je ob referendumu in še spomladi vladala v njej kot tudi v vseh njenih frontnih delih precejšnja apatija političnega vzdušja. Temu se je pridružil še zaostren materialni položaj, saj so trendi slabši kot so bili, recimo, zadnjih dvajset let in to seveda niso ugodne razmere za uspešno delo.

Vendar so navzoči tudi dobri znaki. Mislim, da smo odprli nekatere probleme Ljubljane tudi širše, na način, ki daje ljudem nekoliko več možnosti, da sami povedo, kaj si o določenih stvareh mislijo. To se je dogajalo na raznih shodih, pa tudi na drugih krajih. S tem, da smo bili soorganizator, smo dali afirmativni značaj tudi takim vrstam politične dejavnosti, tako da se je prostor demokracije le nekoliko odprl, nekoliko profiliral, čeprav ne morem reči, da je že oblikovan. Zdi se, da smo v otroški fazi demokracije; dostikrat se pogovarjamo o imaginarnih stvareh, bistveno pa nam uhaja. Jaz sem prepričan, da vsa politična struktura ni uspela zagrabiti problema inflacije tam, kjer bi ga morala.

Letos smo dobili še problematičen antiinflacijski program, na katerem ni mogoče graditi družbene klime. Politični delavec seveda zdaj ne more skupaj z drugimi viti roke in kritizirati vlado, ampak mora nekaj »potegniti« skupaj. Z zadnjimi ukrepi je nadaljnjih dvajset odstotkov ljubljancem prišlo na nivo revščine, ki je grozljiva tudi zato, ker te sili, da se posvečaš vprašanju preživetja in zato ne moreš nobene misli nameniti drugim stvarim. Če kdo misli, da je mogoče v takem vzdušju nabirati točke v smislu razvoja, se seveda moti.

Zahtevali bomo odgovornost

Vsekakor smo v naših programskih usmeritvah zapisali, da bomo dosledno izpeljevali antiinflacijski program in sproti opozarjali, če se bo pokazalo, da na nekaterih področjih zadeve ne gredo dobro; v takih primerih bomo predlagali tudi spremembe. Če pa se bo zgodilo, da ne bodo upoštewane, bomo zahtevali odgovornost, hkrati pa se zavedali tudi svoje lastne. To zveni dramatično, je pa v tem času edino logično. Tukaj vidim socialistično zvezo zlasti kot moralni faktor, ki bi lahko zaustavil negativna politična gibanja, zlasti tista, ki zadevajo vzdušje in motivacijo. Če pa bi ta gibanja prevesili v pozitivna, bi bil pa to izjemni uspeh.

Ali taka SZDL kot jo imamo, zadovoljivo obvladuje razmere na območju petih ljubljanskih občin? Ali dovolj dobro zajema vse tiste interese, ki se v zadnjem času pojavljajo med občani, kot na primer mirovna in ekološka gibanja, verska vprašanja...

Mislim, da s socialistično zvezo, tako kot jo imamo, ne moremo biti zadovoljni. Dostikrat se pokaže, da krajevne konference izredno pomanjkljivo delajo, ali pa sploh ne delajo. Tako je na primer za Bežigradom kar nekaj krajevnih konferenc, ki niso imele letne programske seje, tudi druge v Ljubljani bi se našla katera, izjema je le Center, kjer so vse krajevne skupnosti izpeljevale konference.

S širšim krogom ljudi bomo lažje premagovali težave

Kaj narediti? Če bo ZK uresničila nekatere svoje sklepe in aktivirala svoje člane na terenu, bi to lahko bilo jedro, ki bi izpostavilo nekatere oblike dela. V krajevni skupnosti bi lahko v okviru SZDL zbrali krog

ljudi, ki pa ne bi smeli biti le komunisti, saj bi v tem primeru šlo za podvajanje osnovne organizacije. Z angažiranjem širšega kroga ljudi bi preostili nekatere težave, vzpostavili kontrolo javnosti nad tem, kar se dogaja in dosegli, da bi javnost tudi bila udeležena pri nekaterih odločitvah.

Omenili ste družbena gibanja. Mislim, da socialistična zveza deloma že zajema te interese in jim tudi daje podporo. V večini teh gibanj gre za zanimive, afirmativne interese, ki širijo poglede na socialistično samoupravno birokracijo, seveda pa ni vse zlato, kar se pojavi. Družbena gibanja stvari v načelu postavljajo pošteno, radikalno, imajo pa pre malo sposobnosti, da bi objektivno pregledala realne možnosti razreševanja, zlasti finančne in nekatere nujnosti, ki se pojavljajo na takem prostoru kot je Ljubljana.

Ekološka zavest in lokalistične težnje

V zadnjem obdobju so pri sprejemanju različnih prostorskih dokumentov vse pogostejša »upiranja« krajevnih skupnosti. Prhlja do nesoglasij med krajevnimi skupnostmi in občinskimi upravnimi organi. Tak primeri so bili v krajevnih skupnostih Polhov Gradec, Bizovik, Preska... Ali je to znak, da je bila socialistična zveza pri sprejemanju dolgoročnih prostorskih dokumentov pre malo navzoča? Ali naj v takih primerih občinska SZDL »potegne« z občinskimi upravnimi organi ali s krajevno skupnostjo?

Prostorski dokumenti so odraz dveh činiteljev; prvi je ta, da se je izredno okrepila ekološka zavest, kar je dobro, vendar s tem nismo imeli v tolikšni meri opravka, ko smo snovali dolgoročne in srednjeročne plane. Drugi faktor je na žalost vse večje lokalistično obnašanje in zapiranje vase, kar je posledica manjših materialnih možnosti in manjših solidarnostnih občutkov. V vsaki krajevni skupnosti so problemi, ki jih nekateri poskušajo »odlagati« zunaj meja KS. Moram reči, da mnogi pogojujejo uspešnost svojega političnega dela v KS prav z razrešitvijo teh prostorskih zadev. Žal je res, da je to eden od indikatorjev uspešnosti krajevne samouprave v obeh ljudeh. Tako prihaja do »upiranja« krajevnih skupnosti, čeprav vsako upiranje še zdaleč ni problematično in neopravičeno.

Interesi niso usklajeni

Glede kamnoloma Hrastenica v KS Polhov Gradec mislim, da imajo krajski deloma prav, saj je eksploatacija tega kamnoloma skrajno neodgovorna, tehnološko problematična in razdiralna za naravo. Skrbi vzbujajo dejstva, da je nezapiranje prišlo do take ravni, ko krajski ne marajo verjeti niti tega, da bi bilo mogoče s primernim ureditvenim načrtom kamnolom postopoma sanirati. Ljubljana tak kamnolom potrebuje, zato je bolje sanirati tega, ga izkoristiti dokler je mogoče, nato zapreti rano, kot pa na čisto nedotaknjeno območje odpreti nov peskopol. Treba je uvideti, da Polhograjski ne žive le v svoji krajevni skupnosti, marveč z delom svojih interesov tudi v Ljubljani.

Glede Bizovika mislim, da bi morali strokovni organi v take krajevne skupnosti prihajati s celovitimi alternativnimi možnostmi. Stanovanjska gradnja v Ljubljani je nujna, morali pa bi seveda krajane objektivno seznaniti s tem, zakaj na drugih lokacijah, ki so na videz ugodnejše, ni mogoče graditi. Takih pristopov je veliko pre malo. Primer čistilne naprave v Zalogu, ki je krajevna skupnost Zalog oblikovala svojo ekspertno skupino in na sijačen način izvedla ekspertizo dala zelo veliko tehničnih pripomb, ki so bile tudi upoštewane, tako da je zdaj prišlo do soglasja, je zgled, ki bi ga morali poskušati uveljavljati kjer se

le, da. Če se bodo problemi še nadaljevali in če se bo izkazalo, da so strokovna vprašanja v upravnih organih nedosledno ali pomanjkljivo izpeljana, bomo v SZDL morali intenzivno razmišljati o ustanavljanju neodvisnih skupin za preučitev določenih zadev.

Pri sprejemanju dolgoročnih prostorskih načrtov je socialistična zveza bila pre malo navzoča; vsi smo bili pre malo prisotni, ampak kot sem že rekel, ekološka zavest je takrat bila bistveno manjša kot je danes.

Graditi moramo na zaupanju

Ali naj občinska SZDL »potegne« z upravnimi organi? Jaz mislim, da bi morala biti nevtralna. Je pa to težko storiti, tudi zato, ker je ta organizacija ena od porabnic občinskega proračuna, pa tudi tekoči opravi potekajo na nekih osebnih ravneh, zato se je človeško težko distancirati. Je pa potrebno, da se poskuša najti prostor, kjer naj se razgrnejo vsi argumenti, potem pa »stisniti« za vrat občinsko upravo, ali pa človeka, ki je zato odgovoren.

Vendar vnaprej soditi, da sta politika in občinska uprava negativno oziroma odbojno naravnani do razreševanja prostorskih vprašanj, je neumnost. V upravnih organih je ekološka zavest prav na takem nivoju kot v krajevnih skupnostih, zato mislim, da je treba graditi na zaupanju. Razvoj Ljubljane je treba zagotoviti, sicer bomo že čez nekaj let nazadovali.

Problemi na področju komunale, prometa, ekologije, so v Ljubljani veliki. Najbrž nas bo teplo to, da referendum za IV. samoprispevek ni uspel. Te probleme bomo poskušali reševati z majhno akumulacijo, ki je na voljo. Številke kažejo, da so pod vprašajem celo štiri kapitalne naložbe: Žale, deponija smeti, čistilna naprava in sanacija Toplarne. To, kar zdaj delamo ni sanacija, je krpanje in stagnacija, tega pa smo se v Ljubljani, ko smo se odločali o samoprispevku, pre malo zavedali. Če bo šlo tako naprej, bomo Ljubljano v naslednjih dvajsetih letih morali pričeti razseljevati, saj so življenjski pogoji tu skrajno neugodni.

Glavni poudarki dela SZDL

Čeprav ste na to vprašanje deloma odgovorili že v prejšnjih, naj ga vseeno postavimo: kateri bodo glavni poudarki dela socialistične zveze v Ljubljani prihodnje leto?

Zniževanje inflacije, reševanje razvojnih in infrastrukturnih zagat bodo glavni poudarki dela. Prav infrastruktura bo v prihodnjih letih zagotovo v ospredju našega zanimanja. Ljubljana ima neki družbeni standard, vendar se še vedno razvija, rastejo naselja, infrastruktura pa je pravzaprav blokirana. Poglejte! prispevek 0,5 odstotka je strahovito slabo podpisano – samo okoli 53 odstotkov; veliko podpisnikov tudi še ni poravnalo svojih obveznosti. Iz tega prispevka naj bi adaptirali ali na novo zgradili 21 objektov. Očitno je, da je bilo vse skupaj napačno planirano. Dejstvo je, da ta program ne bo realiziran, in to bo v Ljubljani eden glavnih političnih problemov v prihodnjih letih.

Srednješolcev bo preveč

Problematična je tudi nadaljnja obnova gradu, sanacija srednjih šol... Najbrž vam je znano, da nam bo v srednje šole »vdrljo« tisoč dijakov več kot zdaj, in to ob dejstvu, da že zdajšnje stanje rešujemo s prizidki in kontejnerji. Takšen trend je le v Ljubljani, kajti v drugih srednješolskih centrih se populacija po obsegu ne večja, pravzaprav se prazni, in to na račun Ljubljane. Nesmotnost v organizaciji šolske mreže glede prostora plačuje zdaj Ljubljana. Ureditve tega vprašanja bo zahtevala naloga za širši slovenski prostor.

Na koncu našega pogovora še tradicionalno vprašanje: kaj bi našim bralcem zaželeli ob koncu leta?

Kot vedno ob takih priložnostih bi jim zaželel veliko uspehov in čim več zdravja. Zaželel bi tudi, da bi vsaj ob koncu leta to vse bolj pešajoče ljubljansko gospodarstvo pokazalo boljše rezultate glede akumulacije. Upam tudi, da se bomo v tej deželi pametno pogovorili okrog nove ustave, ki bo motivirala za boljše delo in o hranila zaupanje v to državo.

Predsednik MK SZDL Jože Osterman v pogovoru z uredniki občinskih glasil (foto: D.J.)

SEJA PREDSEDSTVA OK ZKS

Naloge komunistov ob novih ukrepih

Protinflacijski program je bila glavna točka razprave na seji predsedstva občinske konference ZKS, ki se je sestala 24. novembra. Čeprav člani predsedstva v tem času še niso imeli na voljo vseh podatkov, na podlagi katerih bi lahko zavzeli določeno stališče, pa so vendarle izoblikovali nekaj mnenj z namenom, da kar najbolj prispevajo k stabilizaciji razmer.

Zveza komunistov se mora kar najbolj zavzeto vključiti v razpravo o vseh resolucijah in o ukrepih ter njihovih posledicah. Povečati mora aktivnost v občini, predvsem v velikih sistemih kakor tudi družbenopolitičnih skupnostih. Na seji predsedstva so med drugim sklenili sklicati sekretarje osnovnih organizacij ZKS in med drugim ugotoviti razpoloženo med delavci. Ocenili naj bi učinke sprejetih ukrepov v delovnih organizacijah.

Posebno odgovornost imajo komunisti v zvezi sindikatov. Sindikat mora paziti, da se ne bo odtujil od delavcev. Komunisti v izvršnem svetu občinske skupščine imajo še posebno odgovornost, da pripravijo kar najbolj strokovne podlage za ustrezno ukrepanje. Komunisti v občinskem izvršnem svetu naj ugotovijo, katere organizacije združene dela nimajo izdelanih planskih dokumentov.

V razpravi se je izoblikovalo mnenje, da moramo zdaj predvsem ugotoviti, kako naj bi dopolnili program in ga kar najbolje uveljavili. Čeprav se na seji niso mogli izogniti pripombam, da kljub vsemu ostaja o določenih stvareh grenak priokus, pa so vendarle opozorili na dejstvo, da imamo tudi pri nas nekatere OZD, ki nimajo izdelanih niti razvojnih programov, slabo gospodarijo in imajo slabo organizacijo dela. Po drugi strani pa imamo organizacije združenega dela, ki so uspešne v vseh sistemih. Predvsem moramo ugotoviti, kje nastajajo problemi zaradi neustreznega sistema in kje imamo probleme zaradi nerazrešenih razmer znotraj posameznih organizmov.

TRETJA SEJA KONFERENCE OBČINSKE ORGANIZACIJE ZSMS

Novi mladinski aktivisti v Centru

Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center se je v četrtek, 10. decembra sestala na svoji tretji redni seji. Bistvene točke dnevnega reda so bile: razrešitev nekaterih članov naše konference, predsedstva in komisije za statutarna vprašanja in pritožbe, nadomestne volitve ter dogovor o seminarju za predsednike in sekretarje OO ZSMS in za člane občinske konference ZSMS Ljubljana Center.

Salon Kluba delegatov, kjer je potekala seja, je bil polno zaseden. Našemu vabilu se je tokrat odzvalo več predsednikov in sekretarjev iz OO ZSMS. Vendar pa število ni pomenilo kvalitete – v smislu vključevanja v razprave, ki naj bi sledile po vsaki od 8. točk dnevnega reda.

Kakorkoli že, kadrovski postopki so bili izpeljani po pravilih o organiziranosti in delovanju Občinske konference ZSMS Ljubljana Center in so trajali več kot dva meseca. Namesto razrešitve članov smo izvolili naslednje: – v komisijo za statutarna vprašanja in pritožbe: Valentino Rudič in Simono Volaj – v konferenco: Gorana Božiča, Urbana Demšarja, Toneta Felca, Mojco Filipič, Emila Grimsiča, Lidijo Kavšek, Jeleno Ljumovič, Natašo Modic, Saša Topolovška, Miho Šušteršiča, Jano Trošt in Jasno Višnjič

– v predsedstvo: Rasima Atajiča, Toneta Felca, Jeleno Ljumovič, Igorja Polajnarja, Špelo Verovšek in Viko Virag.

Prepričani smo, da bo taka kadrovska zasedba naših organov še bolj prispevala k uspešnemu delu.

O seminarju, ki bo 8. in 9. januarja 1988 v Radovljici, je spregovoril predsednik OK ZSMS Ljubljana Center, Jože Kolarič. Program seminarja je: aktualna ekonomska gibanja v naši občini in protinflacijski ukrepi ZIS, vloga

rov. Zaradi neurejenega sistema financiranja te dejavnosti, je Konferenca sprejela sklep, da je potrebno čimprej urediti sistemsko financiranje interesnih dejavnosti mladih, sicer bodo vsa naša prizadevanja za aktiviranje mladincev postala moderno sizifovstvo.